ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ – 23
ਬਨਾਮ
ਐਮ/ਐਸ. ਮਾਨਸੁਖ ਡਾਈਂਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਮਿਲਜ਼
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8258 ਆਫ 2022)
ਨਵੰਬਰ 24, 2022
[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਐਮ. ਐਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961: ਐਸ.45(4) – ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ – ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ – ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ – ਐਸ.45(4) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ – ਫੈਸਲਾ: ਐਸ.45(4) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪੰਨ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਇਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਭੰਗ ਦੇ ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਮ ਦੀ ਆਮਦਨ – ਐਸ.45(4) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਐਸ.45(4) ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਐਸ.2(47)(ii) ਦੀ ਛੋਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ – ਪਹਿਲਾਂ, ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਨੂੰ "ਹਸਤਾਂਤਰਣ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਸੀ – ਇਹ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕਰਕੇ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਦੇ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ – ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਐਸ.45(4) ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੂੰ "ਹਸਤਾਂਤਰਣ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਅਨਿਵਾਰਿਆ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.45(4) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ 01.04.1988 ਤੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਛੋਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ

ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(47)(ii) ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ। ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਚਯ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 2(47) ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 2(47) ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 47(ii) ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ "ਤਬਾਦਲਾ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਦੇ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਤਰਿਤ ਅਤੇ ਵੰਡਿਆ। ਇਹ ਖਾਮੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(47)(ii) ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ "ਜਾਂ ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7.1, 7.2]

2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ 01.01.1993 (ਸੰਬੰਧਿਤ ਏ.ਵਾਈ. 1993-1994) ਨੂੰ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 2.5 ਤੋਂ 4.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਪੂੰਜੀ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਨ, ਜੋ ਰਕਮ

ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੂੰ “ਤਬਾਦਲਾ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ "ਹੋਰ" ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 01.04.1988 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 45(4) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 7.5]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2004) 265 ITR 346 (ਬੋਮ.) – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, (1972) 4 SCC 460 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ

ਆਮਦਨ ਕਰ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਪਿਨ ਇੰਜੀ. ਅਤੇ ਮੈਨੂ. ਵਰਕਸ, ਮੁੰਬਈ, (2003) 263 ITR 345 (ਬੋਮ.) – ਮਾਨਸੁਖ ਰੰਗਾਈ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

(1972) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 2.7

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8258 ਦਾ 2022.

ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 24.06.2013 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1074 ਦਾ 2009.

ਨਾਲ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8259 ਦਾ 2022.

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਗਾਰਗੀ ਖੰਨਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦਾਸ, ਦਿਵਿਆਂਸ਼ ਐਚ ਰਾਠੀ, ਸਿੱਧਾਰਥ ਸਿਨਹਾ, ਤਥਾਗਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਜਾਨਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਰਮਨ ਯਾਦਵ, ਕਾਰਤਿਕ ਦੇ, ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਯਾਦਵ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਕੌਸਤੁਭ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੈਨਸੀ ਸ਼ਮੀਮ, ਲਕਸ਼ਮੀਸ਼ ਕਾਮਤ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸਿਮਰਿਤੀ ਆਹੂਜਾ, ਪਰੀਜਾਤ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਅੰਕੁਰ ਕਸ਼ਯਪ, ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਿਆਮ ਭੰਡਾਰੀ, ਵਿਨੇਯ ਕੰਨਾ ਬੀ., ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬੀ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ.

1. ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1074 ਦਾ 2009 (ਜੋ ਕਿ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਇਅਰ 1993-1994 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ) ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1174 ਦਾ 2009 (ਜੋ ਕਿ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਇਅਰ 1994-1995 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ) ਵਿੱਚ 24.06.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਹੀ ਅਸੈਸੀ – ਮੈਸਰਜ਼. ਮਾਨਸੁਖ ਡਾਇੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਮਿਲਜ਼, ਇਕ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਇਥੇ ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ.ਓ.) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਜੋੜ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

2.1 ਜਵਾਬੀ ਅਸੈਸੀ, ਇੱਕ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਾਰਟਨਰਾਂ (ਸਾਰੇ ਭਰਾ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਕਪੜੇ ਦੀ ਡਾਇੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। 02.05.1991 ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ – ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਫਰਮ ਵਿੱਚ 25% ਮੁਨਾਫਾ ਹਿੱਸਾ 12% ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਕੀ 13% ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਰੰਜਨ ਦੋਸ਼ੀ (11%), ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ (1%) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਦੋਸ਼ੀ (1%)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਸਮੁਖਲਾਲ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਰਾਜਨ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

2.2 ਕਿ 01.11.1992 ਨੂੰ, ਫਰਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਾਹ (18%), ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਵਨਾ ਦੋਸ਼ੀ (9%), ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਲ ਦੋਸ਼ੀ (9%) ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਰੰਜਨਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (10%) ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ-

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਾਹ – ਰੁ. 4.50 ਲੱਖ NONE

ਐਮ/ਐਸ. ਰੰਜਨਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ – ਰੁ. 2.50 ਲੱਖ NONE

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਵਨਾ ਦੋਸ਼ੀ – ਰੁ. 2.25 ਲੱਖ NONE

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਲ ਦੋਸ਼ੀ – ਰੁ. 2.25 ਲੱਖ NONE

ਮੁੜ ਗਠਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ, ਸ੍ਰੀ ਹਸਮੁਖ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2.3 01.01.1993 ਨੂੰ, ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੁ. 17.34 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੋ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ, ਸ੍ਰੀ ਹਸਮੁਖਲਾਲ ਐਚ. ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਰੁ. 20 ਤੋਂ ਰੁ. 25 ਲੱਖ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੁ. 3.12 ਕਰੋੜ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁ. 4.50 ਲੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ); ਰੁ. 1.56 ਕਰੋੜ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਵਨਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁ. 2.25 ਲੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ); ਰੁ. 1.56 ਕਰੋੜ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਪਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁ. 2.25 ਲੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ); ਅਤੇ ਰੁ. 1.73 ਕਰੋੜ ਐਮ/ਐਸ. ਰੰਜਨਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲਜ਼ ਨੂੰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰੁ. 2.50 ਲੱਖ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ)।

2.4 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਕਲਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਆਮਦਨ ਦਾ ਰਿਟਰਨ ਐਸ.ਵਾਈ. 1993-1994 ਲਈ ਰੁ. 3,18,760/- ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਨਸੁਖ ਰੰਗਾਈ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਮਿਲਾਂ [ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ] ਦੀ ਧਾਰਾ 143(1) ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961. ਪਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲਿਆ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 143(3) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਧਾਰਾ 147 ਅਧੀਨ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁ. 2,55,19,490/- ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਧੀਨ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਵੱਲ ਰੁ. 17,34,86,772/- ਦਾ ਜੋੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐ.ਵਾਈ.

1994-1995 ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2.5 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ.ਓ. ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਐ.ਵਾਈ. 1993-1994 ਲਈ ਰੁ. 21,13,225/- ਤੋਂ ਰੁ. 17,56,00,000/- ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਰੁ. 17,34,86,772/- ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਮਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ।

2.6 ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਾਂ) [ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.(ਏ)] ਨੇ ਮਿਤੀ 30.07.2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵੰਡ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.(ਏ) ਨੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਰਮ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਛੱਡਣੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਛੱਡਣ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.(ਏ) ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਦਾਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ (ਏ) ਨੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਐ.ਵਾਈ. 1993-1994 ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.(ਏ) ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਅਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ., (2004) 265 ITR 346 (ਬੋਮ.) ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਪਿਨ ਇੰਜ. ਅਤੇ ਮੈਨੂ. ਵਰਕਸ, ਮੁੰਬਈ, (2003) 263 ITR 345 (ਬੋਮ.)।

2.7 ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਮਿਤੀ 26.10.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, (1972) 4 SCC 460 ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਵੱਲ ਏ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੇਵੇਨਿਊ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8258 ਆਫ 2022 (ਜੋ ਕਿ ਏ.ਵਾਈ. 1993-1994 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ) ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8259 ਆਫ 2022 (ਜੋ ਕਿ ਏ.ਵਾਈ. 1994-1995 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ) ਰੇਵੇਨਿਊ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਰੇਵੇਨਿਊ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਵੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ 01.01.1993 ਨੂੰ ਏ.ਵਾਈ. 1993-1994 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਰੀਵੈਲਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੀਵੈਲਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਸਾਂਝੀ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰੀਵੈਲਿਊ ਰਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ

ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 2.5 ਤੋਂ 4.5 ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਛੋਟੀ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਪਰਿਚਯ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਗੀਦਾਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਰਕਮ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 01.04.1988 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਦਾ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਦੇ ਪਰਿਚਯ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਦਾ ਪਰਿਚਯ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(47) ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ii) ਦੇ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 47(ii) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਦੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(47)(ii) ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3.2 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਏ.ਓ. ਨੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਵੱਲ ਜੋੜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3.3 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫਰਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3.4 ਹੁਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

3.5 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ., (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 45(4) ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ., (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਅਨਿਵਾਰਿਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ "ਅਨਿਵਾਰਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

3.6 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਖਲਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ., (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸਤੁਭ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.1 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ਼ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਉੱਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਮੁੜ-ਗਠਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਬਚਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

4.3 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਭੰਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਚਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਮਾਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ/ਮਾਨਤਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਈਟੀਏਟੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਵੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ।

4.4 ਅਸੈਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਸਥਿਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਦੀ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦਾ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਟੈਕਸਪਿਨ ਇੰਜੀ. ਅਤੇ ਮੈਨੂ. ਵਰਕਸ, ਮੁੰਬਈ (ਸੁਪਰਾ). ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ।

4.5 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਲੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਮਾਨਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਨਾਮਮਾਤਰ ਬਚਤ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਾਮਮਾਤਰ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬੀ ਐਂਟਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਠੋਸ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫਰਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.6 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਅਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਓਰਸ., (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਿਧ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ

ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਅਨਿਵਾਰਿਤ" ਨਾ ਕੇਵਲ ਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

4.7 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

"(4) ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ (ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਭ, ਫਰਮ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਉਪਜਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

7.1 ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ 01.04.1988 ਤੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਪੂੰਜੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਹੇਠ ਹੈ:

ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ; NONE

NONE

a. ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ; NONE

b. ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘ; NONE

c. ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ; NONE

d. ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ; NONE

ਫਰਮ, ਸੰਘ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।"

7.2 ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(47)(ii) ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 2(47) ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ii) ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 2(47) ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ii) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 47(ii) ਨੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਕਰਦਾਤਾ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਲੇਵੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਸਮੇਂ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਖਾਮੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(47)(ii) ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ" ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

7.3 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦਾ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਰਦਾਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕੇਵਲ ਨਾਮਮਾਤਰ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬੀ ਐਂਟਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਠੋਸ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦਾ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

7.4 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ ਹੋਰ" ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਮੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਹੋਰ" ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਵਿਸਤਾਰਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਹੋਰ" ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 14, 21, 22 ਅਤੇ 24 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"14. ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਲਾਭ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਮ ਦੀ ਆਮਦਨ। ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਯਾਨੀ ਧਾਰਾ 2(47) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਬਦ “ਜਾਂ ਹੋਰ” ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਭੰਗ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ejusdem generis ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜਸਵ ਵੱਲੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੁਰਾਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਦਾਤਾ ਫਰਮ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੰਪੂਰਣ ਕੋਡ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(47) ਅਧੀਨ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 1988 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.....

XXXXXXXXXXXXXX 21. ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਲ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਫਰਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਫਰਮ ਤੋਂ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, 1998 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45(4) ਨੂੰ ਮਾਲਾਬਾਰ ਫਿਸ਼ਰੀਜ਼ ਕੋ. ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਕੇਰਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ। ਭੰਗ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਹੁਣ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 2(47) ਅਧੀਨ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਵੇ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਸਾਂਝੇਦਾਰ/ਸਾ

22. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਅਨਿਵਾਰਿਆ" ਨੂੰ ਫਰਮ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਭੰਗ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਇਜੁਸਡੈਮ ਜੈਨਰਿਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਅਨਿਵਾਰਿਆ" ਨੂੰ 'ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫਰਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਅਨਿਵਾਰਿਆ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਜੋ ਕਰ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਜੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਈ ਚਾਰਜ਼ੇਬਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਅਨਿਵਾਰਿਆ" ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਜਿਥੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰ, ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

xxxxxxxxxxxxxxxxx

24. ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਆਦਿ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਨੇ 1-4-1988 ਤੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਹੁਣ 'ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ' ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 2(47) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 47(1l) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਤਰਣ 'ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ' ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ 'ਅਨਿਵਾਰਥ' ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ 'ਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ ਕਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

7.5 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ 1.01.1993 (ਸੰਬੰਧਿਤ ਏ.ਵਾਈ. 1993-1994) 'ਤੇ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਧਾਈ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫਾ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 2.5 ਤੋਂ 4.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਪੂੰਜੀ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰਕਮ ਸੀ ਜੋ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ "ਅਨਿਵਾਰਥ" ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ 01.04.1988 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 45(4) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

7.6 ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ

ਦੇ ਢਾਂਚੇ – ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਬਦ “ਅਨਿਵਾਰਿਆ” ਗਾਇਬ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧੀ / ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਤੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦ “ਅਨਿਵਾਰਿਆ” ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ, ਹਿੰਦ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਹ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ,

ਅਸੀਂ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਏ.ਐਨ. ਨਾਇਕ ਏਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ : ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate